

Ленин

К(б)П СОЛТУСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ
ЖӘНЕ ҚК(б)П ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 254 (8714)

1945 жылғы 26 Декабрь Сәрсейбі

Шығуына 27-жыл
Нөмірі 20-тыңғы

Түпкірдегі пункттерден астық тасу қарқынын күшейтейік

Совет халқының жеңіс жолына жұмсалған күші мен жігері босқа кетпей, а тамаша жеңіспен бейнеленді, еліміз ермектен кейінгі бейбітшілік дәуіріне кірді. Халқымыз еліміздің әл-ауқатын нығайта беруге жаппай жұмылды. Бұл игілікті біз Қазақ республикасы, оның ішінде облысымыздың еңбекшілері зор үлеске ие болды.

Облысымыздың алдыңғы қатарлы колхоз, совхоздары колхозшылар мен совхоз жұмысшыларының жеңістен кейін зор еңбекпен жұмыс істеуі нәтижесінде өзіміздің мемлекет алдындағы бірінші парызын астық тапсыру жоспарын мерзімінен ұрын, толық орындап, батыр Қызыл Армия қорына жоспардан тыс астық тапсыру жөнінде тамаша игілікті іс бастады. Қызыл Армия қорына жоспардан тыс астық тапсыру жөнінде көп еріс алды. Игілікті істі зор ықпалмен қолдап, алдыңғы қатарлы колхоздардың колхозшылары мемлекетке жүздеген пұт астық тапсырды.

Солдай бола тұрса да, облысымыз жалпы алғанда мемлекет алдындағы бірінші парызын астық дайындау жоспарын орындай алмай отыр. Сондықтан да астық тапсыру қарқынын күннен-күнге еселеп үлшейтін, Отан алдындағы бірінші парызын мүлтіксіз өтеу әрбір колхоз бен совхоздың ең ардақты міндеті болып саналады.

Мемлекет алдындағы міндеттемен орындап, Қызыл Армия қорына астық түсізу істің ақыры емес. Сонымен бірге, түпкірдегі дайындау орнына құйылған астықты дөреу станция жанындағы пункттерге тасып жеткізу қажет. Міне

Өйткені Заготзерно мекемесі транспорт орындарына тапсырма берумен ғана тынған, сол тапсырманың орындалуын қатаң бақылау ісін ұйымдастырмағандықтан, транспорт орындары басшыларына түпкірдегі пункттерден астық тасудағы жауапкершіліктерін жете түсіндірмеген.

Міне, сондықтан да Чуронов жолдас бастық болып істейтін Совхозтранс мекемесі декабрь айында түпкірдегі пункттердегі 3500 тонна орнына, 361 тонна ғана астық тасып, тапсырманы небары 10,3 процент орындады. Түпкірдегі пункттерден астық тасу жөніндегі облыс үшін декабрь айына берілген тапсырманың орындалуы 10 проценттен аздап қана асты. Астық тасу жөніндегі тапсырмалардың орындалуы басқа да транспорт мекемелерінде осындай мардымсыз болып отыр. Осының салдарынан облыс бойынша 20 декабрьге дейін түпкірдегі пункттерден небары 3911 тонна ғана астық тасылып, айлық тапсырманың төрттен бір бөлегі ғана орындалды.

Астық үшін күрес—еліміздің әл-ауқатын нығайта беру күресіне айналып отырған жағдайда, түпкірдегі пункттерден темір жол бойына астық тасу жұмысындағы бұл сыяқты кемшіліктерге бұл ері тезуге тіпті болмайы. Өйткені әмір жол бойындағы пункттерге түпкірдегі пункттерден астық тасу жұмысын кеше ілдегесек, онда еліміздің өнеркәсіп орталықтарына астықтың дерезінде жеткізілуіне үлкен нұқсан келеді.

Мемлекетке астық тапсыру қарқынын барған сайын күшейте отырып, түпкірдегі пункттерден темір жол бойындағы

Сайлау алдындағы үгіт жұмысы пәрменді жүргізілсін!

Айтуарлықтар сайлау Ережесін үйренуде

Амантаев жолдас «Айтуар» колхозындағы (Преснов ауданы) үгітшілер тобының басшысы болып бекітілген еді. Амантаев жолдас ССРО Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік жұмыстарын қызу жүргізу үшін әрбір үйге бір үгітші бөлді. Қазір үгітшілер сайлаушылар арасында түсінік жұмыстарын жүргізуде. Амантаев жолдас 5 күн сайын сайлаушылар арасында өткізілген әңгімелер жөнінде үгітшілердің есебін тыңдап отырады.

Таңдаулы үгітшілер колхозшылармен әңгіме өткізіп, оларға сайлаудың жағдайын терең ұғынуға көмектеседі. Үгітші комсомол мүшесі Калиева және Сибапов жолдасстар колхозшылар арасында қызықты әңгімелер өткізуде.

Сайлаушылармен сабақ өткізу үшін бөлек бір бөлме бөлініп, ол «СРО Жоғарғы Советінің сайлауы туралы Ережені» оқып үйрену үшін керекті газет, журналдармен қамтамасыз етілген.

Ж. ДОСЫМОВА.

КӨШПЕЛІ ҮГІТ ПУНКТИ

Булаев аудандық партия комитеті аудандың колхозшылары арасында үгіт-көпшілік жұмыстарын айлағыдай жүргізу үшін көшпелі үгіт пунктін ұйымдастырды. Үгіт пунктін КЛКЖО аудандық комитетінің екінші секретарі Кислицина жолдас басқаратын. Көшпелі үгіт пунктін катарында 11 үгітші бар үгіт пунктін бірінші сапары «Гигант», «Червоный пилях», Интернационал атындағы колхоздан басталды. Үгіт пунктінде сайлау

Біз ССРО Одағы Жоғарғы Советінің жаңа сайлауын өткізуге таянып келеміз. Жалпыға бірдей жаңа сайлау совет мемлекеті Ұлы Отан соғысында барлық сыннан өткеннен кейін өткізілгелі отыр... Большевиктер партиясы советтің партияда жоқ сан алуан қалың активімен бірге бұл сайлауға әзірленуде.

В. М. МОЛОТОВ.

Ауданымызда сайлауға әзірліктің барысы

Ауданымызда ССРО Одағы Жоғарғы Советінің сайлауына әзірлік кеңінен өріс алды. Ауданда сайлау учаскелері құрылып, аудан еңбекшілері таңдаулы адамдарды учаскелік сайлау комиссияларына ұсынды. Учаскелік сайлау комиссиялары бекітілді.

КК(б)П аудандық комитеті колхоздар мен машина-трактор станцияларындағы сайлауға әзірлік жұмыстарына көмектесу үшін партия белсенділерінен 20 адам жіберді. Сайлаушылар арасында саяси, үгіт-көпшілік, ұйымдастыру жұмыстарын жүргізу үшін бастауыш партия, комсомол, қоғам ұйымдары 600-дей үгітші бөлді. Колхоздарда машина-трактор станцияларында сайлау Ережесін, Сталиндік Конституция және Москва қаласындағы Сталин сайлау округінің сайлаушылары арасында Сталин жолдасын сөйлеген сөзін оқып, үйрену үйірмелері ұйымдастырылып, оларда жұмыс қызу қарқынмен жүргізіліп келеді. Сайлаушылар ССРО Одағы заңдарының мырғамас достығы, Совет заңнамаларының правосы мен міндеттері кеңінен жасалған әңгімелерді зер сала тыңдайды.

КЛКЖО аудандық комитеті сайлауға әзірлік жөнінде бір қатар жұмыстар істеді. Аудан көлемінде барлығы 847 комсомол мүшелері болса, солардан 452 комсомол үгітші болып істейді. Ал, комсомолда жоқ жастардан 143 адам үгітшілікке

өріске толық дайындалу, мемлекет алдындағы міндеттемелердің бәрін мезгілінде орындау үшін ұлғайтылған міндеттемелер алды.

Ауданда 49 сайлау учаскесі бар. Октябрь мал совхозының, Димитров атындағы, «Шит», «Юпитер», «Свободная степь» колхоздарының сайлау учаскелері ұран, суреттермен безендірілді. Қазір сайлау комиссияларының мүшелері сайлаушыларға түсінік беру ісін шұғылдануда.

Аудандық партия комитеті үгітшілер топтарының басшылары мен үгіт пункттері менгерушілерінің нұсқау кеңесін өткізді. Мұндай кеңестер ауылдық советтерде де өткізілді. Сайлаушылар арасында лекциялар оқу ісі ұйымдастырылды.

Дегенмен, бір қатар сайлау учаскелерінің жұмысында әлі де болса елеулі кемшіліктер бар. Мысалға «Смычка», Карл Маркс атындағы колхоздардың сайлау учаскелерін алайық. Мұндағы үгітшілер әлі іске кіріскен жоқ. Сайлауға әзірлік жұмысын басталғаннан бері сайлаушылар арасында небары 1-2 реттен ғана әңгіме өткізілген.

Қазір мәселе сайлау учаскелерінің орталықтарын түрлі керек-жарақтармен қамтамасыз етуге болып отыр. Бұлар көптеген учаскелерде жеткіліксіз. Ал, еңбекшілер депутаттарының аудандық советі ат-

№ 24 сайлау учаскесінде

Петропавл қаласындағы № 24-сайлау учаскесі ойдағыдай жабдықталды. Учаске үйіне ұрандар, плакаттар мен көсемдердің суреттері ілінген. Сол сыяқты балық сайлаушылардың тізімі жасалып, өкерткіштерге қойылған. Учаске жұмыс жоспар бойынша істеуде.

Сайлау учаскесін ойдағыдай жабдықтауда Прозоров жолдас бастаған партия ұйымының зор үлесі бар. Партия ұйымы сайлаушылар арасында көпшілік-түсінік жұмысын жүргізу үшін үгітшілер бөлек үгітшілікке коммунистер, партия мүшелеріне кандидаттар және комсомол мүшелері артылып алынды. Партия ұйымы олармен жиі-жиі нұсқау кеңес өткізіп, олардың тәжірибе ауысуын қамтамасыз етіп отырады. Қазір үгітшілер сайлаушыларға сайлау Ережесін, Сталиндік Конституция жөнінде құнды мақалаларды және совет заңнамаларының нұсқасы мен міндеттері түсіндіріп жүр. Сайлаушылар қазіргі өзінде Молотов жолдасын Октябрьдің 28 жылдығы туралы баяндамасын және Москва қаласындағы Сталин сайлау округі сайлаушылары алдында Сталин жолдасын сөйлеген сөзін үйреніп болды.

Б. ЕРЕЖЕПОВ.

ҮГІТШІЛЕРДІҢ БЕЛСЕНДІЛІГІ

Мамлют ауданында 180 комсомол сайлау учаскелерінде үгітші болып істеді. Бұлардың көпшілігі өз міндеттерін зор абыроймен орындап жүр.

Бағанович атындағы колхоздың клубы

Ленин жүзі

КК(б)П СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІҢ, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІҢ
ЖӘНЕ КК(б)П ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІҢ ГАЗЕТІ

№ 254 (8714)

1945 жылғы 26 Декабрь Сәрсейбі

Шығуына 27-жыл
Нөмірі 20-тың

Түпкірдегі пункттерден астық тасу қарқынын күшейтейік

Совет халқының жеңіс жолына жұмса-
м күші мен жігері босқа кетпей,
тамаша жеңіспен бейнеленді, еліміз
оғыстан кейінгі бейбітшілік дәуіріне кір-
і. Халқымыз еліміздің әл-ауқатын нығай-
а беруге жаппай жұмылды. Бұл игілікті
ста Қазақ республикасы, оның ішінде
бдысымыздың еңбекшілері зор үлеске ие
болды.

Облысымыздың алдыңғы қатарлы кол-
хоз, совхоздары колхозшылар мен совхоз
жұмысшыларының жеңістен кейін зор
еңбекпен жұмыс істеуі нәтижесінде өзде-
лігі мемлекет алдындағы бірінші пары-
ы астық тапсыру жоспары мерзімінен
ұрын, толық орындалып, батыр Қызыл Ар-
ия қорына жоспардан тыс астық тап-
ыру жөнінде тамаша игілікті іс баста-
ы. Қызыл Армия қорына жоспардан
ыс астық тапсыру жөнінде кең өріс ал-
а игілікті істі зор ықпалмен қолдап,
алдыңғы қатарлы колхоздардың колхоз-
ғылары мемлекетке жүздеген пұт астық
тапсырды.

Солдай бола тұрса да, облысымыз жал-
ы алғанда мемлекет алдындағы бірінші
арыс—астық дайындау жоспарын орын-
ай алмай отыр. Сондықтан да астық
тапсыру қарқынын күннен-күнге өсілеп
үшейтін, Отан алдындағы бірінші пары-
ы мүлтіксіз өтеу әрбір колхоз бен со-
вхоздың ең ардақты міндеті болып са-
налады.

Мемлекет алдындағы міндеттемені
орындап, Қызыл Армия қорына астық
отқызу істің ақыры емес. Сонымен бірге,
түпкірдегі дайындау орнына құйылған
астықты дереу станция жанындағы
пункттерге тасып жеткізу қажет. Міне

Өйткені Заготзерно мекемесі транспорт
орындарына тапсырма берумен ғана тын-
ған, сол тапсырманың орындалуын қатаң
бақылау ісін ұйымдастырмаған, транс-
порт орындары басшыларына түпкірдегі
пункттерден астық тасудағы жауапкер-
шіліктерін жете түсіндірмеген.

Міне, сондықтан да Чуронов жолдас
бастық болып істейтін Совхозтранс меке-
месі декабрь айында түпкірдегі пункттер
дегі 3500 тонна орнына, 361 тонна ғана
астық тасып, тапсырманы небары 10,3
процент орындады. Түпкірдегі пункттер-
ден астық тасу жөніндегі облтранс үшін
декабрь айына берілген тапсырманың
орындалуы 10 проценттен аздап қана ас-
ты. Астық тасу жөніндегі тапсырмалар-
дың орындалуы басқа да транспорт меке-
дерінде осындай мардымсыз болып отыр.
Осының салдарынан облыс бойынша 20
декабрге дейін түпкірдегі пункттерден
небары 3911 тонна ғана астық тасылып,
айлық тапсырманың төрттен бір бөлегі
ғана орындалды.

Астық үшін күрес—еліміздің әл-ауқа-
тын нығайта беру күресіне айналып
отырған жағдайда, түпкірдегі пункттер-
ден темір жол бойына астық тасу жұмы-
сындағы бұл сыяқты кемшіліктерге бұ-
н әрі тезуге тиісті болмайы. Өйткені
өмір жол бойындағы пункттерге түпкірде-
гі пункттерден астық тасу жұмысын кеше-
уілдегек, онда еліміздің өнеркәсіп орта-
лықтарына астықтың деркесінде жеткізі-
луіне үлкен нұқсан келеді.

Мемлекетке астық тапсыру қарқынын
барған сайын күшейте отырып, түпкір-
дегі пункттерден темір жол бойындағы

Сайлау алдындағы үгіт жұмысы пәрменді жүргізілсін!

Айтуарлықтар сайлау Ережесін үйренуде

Амантаев жолдас «Айтуар» колхозында
ғы (Преснов ауданы) үгітшілер тобының
басшысы болып бекітілген еді. Амантаев
жолдас ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы
на әзірлік жұмыстарын қызу жүргізу
үшін әрбір үйге бір үгітші бөлді. Қазір
үгітшілер сайлаушылар арасында түсінік
жұмыстарын жүргізуде. Амантаев жолдас
5 күн сайын сайлаушылар арасында
өткізілген әңгімелер жөнінде үгітшілердің
есепін тыңдап отырады.

Таңдаулы үгітшілер колхозшылармен
әңгіме өткізіп, оларға сайлаудың жағда-
йын терең ұғынуға көмектеседі. Үгітші
комсомол мүшесі Калиева және Сибаев
жолдастар колхозшылар арасында қызық-
ты әңгімелер өткізуде.

Сайлаушылармен сабақ өткізу үшін бө-
лек бір бөлме бөлінді, ол «ССРО Жоғарғы
Советінің сайлауы туралы Ережені»
оқып үйрену үшін керекті газет, журнал
дармен қамтамасыз етілген.

Ж. ДОСЫМОВА.

КӨШПЕЛІ ҮГІТ ПУНКТИ

Булаев аудандық партия комитеті аудан-
ның колхозшылары арасында үгіт-көп-
шілік жұмыстарын ойдағыдай жүргізу
үшін көпшілігі үгіт пунктін ұйымдастыр-
ды. Үгіт пунктін КЛКЖО аудандық ком-
итетінің екінші секретарі Кислицина жо-
дас басқарады. Көпшілігі үгіт пунктін
қатарында 11 үгітші бар үгіт пунктін
бірінші сапары «Гигант», «Червоный
пнях», Интернационал атындағы колхоз
артаң басталы. Үгіт пунктінде сайлау-

Біз ССР Одағы Жоғарғы Советінің жаңа
сайлауын өткізуге таянып келеміз. Жалпыға
бірдей жаңа сайлау совет мемлекеті Ұлы Отан
соғысында барлық сыннан өткеннен кейін өт-
кізілгелі отыр... Большевиктер партиясы совет
тің партияда жоқ сан алуан қалың активімен
бірге бұл сайлауға әзірленуде.

В. М. МОЛОТОВ.

Ауданымызда сайлауға әзірліктің барысы

Ауданымызда ССР Одағы Жоғарғы Сове-
тінің сайлауына әзірлік кеңінен өріс ал-
ды. Ауданда сайлау учаскелері құрылып
болды. Аудан еңбекшілері таңдаулы адам-
дарды учаскелік сайлау комиссияларына
ұсынды. Учаскелік сайлау комиссиялары
бекітілді.

КК(б)П аудандық комитеті колхоздар
мен машина-трактор станцияларындағы
сайлауға әзірлік жұмыстарына көмектесу
үшін партия белсенділерінен 20 адам жі-
берді. Сайлаушылар арасында саяси,
үгіт-көпшілік, ұйымдастыру жұмыстарын
жүргізу үшін бастауыш партия, комсо-
мол, қоғам ұйымдары 600дей үгітші бөл-
ді. Колхоздарда машина-трактор станция
ларында сайлау Ережесін, Сталиндік Кон-
ституция және Москва қаласындағы Ста-
лин сайлау округінің сайлаушылары ара-
сында Сталин жолдасын сөйлеген сөзін
оқып, үйрену үйірмелері ұйымдастыры-
лып, оларда жұмыс қызу қарқынмен жүр-
гізіліп келеді. Сайлаушылар ССР Одағы
халықтарының мызғымас достығы. Совет
заматтарының правосы мен міндеттері
кеңінен жасалған әңгімелерді зер сала
тыңдайды.

КЛКЖО аудандық комитеті сайлауға
әзірлік жөнінде бір қатар жұмыстар істе-
ді. Аудан көлемінде барлығы 847 комсо-
мол мүшелері болса, солардан 452 комсо-
мол үгітші болып істейді. Ал, комсомол-
да жоқ жастардан 143 адам үгітшілікке

егіске толық дайындалу, мемлекет алдын-
дағы міндеттемелердің бәрін мезгілінде
орындау үшін ұлғайтылған міндеттеме-
лер алды.

Ауданда 49 сайлау учаскесі бар. Октя-
брь мал совхозының, Димитров атында-
ғы, «Шят», «Юпитер», «Свободная
степь» колхоздарының сайлау учаскелері
ұрап, суреттермен безендірілді. Қазір сай-
лау комиссияларының мүшелері сайлау-
шыларға түсінік беру ісімен шұғылдану-
да.

Аудандық партия комитеті үгітшілер
топтарының басшылары мен үгіт пункт-
тері меңгерушілерінің нұсқау кеңесін өт-
кізді. Мұндай кеңестер ауылдық со-
веттерде де өткізілді. Сайлаушылар ара-
сында лекциялар оқу ісі ұйымдастырыл-
ды.

Дегенмен, бір қатар сайлау учаскелері
нің жұмысында әлі де болса елеулі кем-
шіліктер бар. Мысалға «Смычка», Карл
Маркс атындағы колхоздардың сайлау
учаскелерін алайық. Мұндағы үгітшілер
әлі іске кіріскен жоқ. Сайлауға әзірлік
жұмысы басталғаннан бері сайлаушылар
арасында небары 1-2 реттен ғана әңгіме
өткізілген.

Қазір мәселе сайлау учаскелерінің орта-
лықтарын түрлі керек-жарақтармен қам-
тамасыз етуде болып отыр. Бұлар көпте-
ген учаскелерде жеткіліксіз. Ал, еңбекші-
лер депутаттарының аудандық советі ат-

№ 24 сайлау учаскесінде

Петропавл қаласындағы № 24-сайлау
учаскесі ойдағыдай жабдықталды. Учас-
ке үйіне Ұрандар, плакаттар мен көсер-
дердің суреттері ілінген. Сол сыяқты ба-
лық сайлаушылардың тізімі жасалып, о-
кернекті жерге қойылған. Учаске жұмы-
сы жоспар бойынша істеуде.

Сайлау учаскесін ойдағыдай жабды-
қтауда Прозоров жолдас бастаған партия
ұйымының зор үлесі бар. Партия ұйымы
сайлаушылар арасында көпшілік-түсіні
жұмысын жүргізу үшін үгітшілер бөлді.
Үгітшілікке коммунистер, партия мүше-
лері кандидаттар және комсомол мүшелері
арықтанып алынды. Партия ұйымы ола-
мен жиі-жиі нұсқау кеңес өткізіп, олар-
дың тәжірибе ауысуын қамтамасыз еті-
п отырады. Қазір үгітшілер сайлаушыларға
сайлау Ережесін, Сталиндік Конституция
жөнінде құнды мақалаларды және совет
азаматының нұсраты мен міндеттері
түсіндіріп жүр. Сайлаушылар қазіргі
өзінде Молотов жолдасын Октябрьдің 28
жылдығы туралы баяндамасы және Мо-
сква қаласындағы Сталин сайлау округ
сайлаушылары алдында Сталин жолдас-
тың сөйлеген сөзін үйреніп болды.

Б. ЕРЕЖЕПОВ.

ҮГІТШІЛЕРДІҢ БЕЛСЕНДІЛІГІ

Мамлют ауданында 180 комсомол
сайлау учаскелерінде үгітші болып істе-
ді. Бұлардың көпшілігі өз міндеттерін за-
аброймен орындап жүр.

Каганович атындағы колхоздың клубі

тыра алмады, кейбір басшылар бұл жұмысқа көріне көзге мәт бермеді. Сонымен, көп колхоздар және совхоздар түпкірдегі пункттерден астық тасу жөніндегі өздерін берілген тапсырмаларды орындаудан тыс қалды. Кей жерлерде мұндай әріптес қалған колхоздар мен совхоздарға алдыңғы қатарлы колхоздар іс жүзінде көмек көрсеткенде ғана олар тапсырманы орындап шықты.

Өткен жылдың осы сыяқты көмшіліктері бйыл да қайталанылып отыр. Тұрарасын айтсақ, әлі күнге дейін облыстың «ызың бірде-бір колхозы түпкірдегі пункттерден астық тасу жұмысына кіріскен жоқ. Бұл жөнінде облыстық заготзерно мекемесін де кінәлауымыз орынды болар еді. Өйткені бұл мекеме күні бүгінге дейін түпкірдегі пункттерден астық тасу жөнінде бірде-бір ауданға тапсырма тағайындамаған.

Облыстық Заготзерно мекемесі менге-рушісінің орынбасары Черышев жолдас: кейбір транспорт мекемелері астық тасуға әлде қашан кірісті, бірақ солардың өзінде жұмыс қарқыны тіпті баяу болып отыр,—деп қынжылады. Шынында Черышев жолдас бұл қынжылуы орынсыз.

И. В. Сталиннің Бевин мырзаны қабылдауы

24 декабрьде ССРО Халық Комиссарлары Советінің Председателі И. В. Сталин Ұлы Британияның Сыртқы Істер Министрі Э. Бевин мырзаны қабылдады. Әңгімеге ССРО Сыртқы Істер Халық

ССРО Халық Комиссарлары Советінің Председателі И. В. Сталин АҚШтың Мемлекеттік Секретарі Бирнс мырза мен Ұлы Британияның Сыртқы Істер Министрі Бевин мырзаның хұрметіне қоғамасы берді

Бешо, 24 декабрьде, Кремльде ССРО Халық Комиссарлары Советінің Председателі И. В. Сталин АҚШтың Мемлекеттік Секретарі Д. Бирнс мырза мен Ұлы Британияның Сыртқы Істер Министрі Э. Бевин мырзаның хұрметіне қоғамасы берді.

Қонақасыда Бирнс мырза мен Бевин мырзадан басқа Ұлы Британия Сыртқы Істер Министрінің Тұрақты Орынбасары А. Кадоган мырза, Ұлы Британияның ССРОдағы Елшісі А. Керр мырза, АҚШтың ССРОдағы Елшісі А. Гарриман мырза, Р. Буллард, В. Коэн, Д. Коант, Х. Мотьюз, Р. Кампбелл, Д. Бартер Винсент,

мысының үздіксіз жүргізілуін қамтамасыз ету мақсатында, әрбір колхозда арнаулы керуен бригадаларын ұйымдастырып олардың тағайындалған тәртіп бойынша жұмыс істеуін жүзеге асыру қажет. Керуенді басқару қызметінде колхоздардың таңдаулы адамдары тағайындалуға тиіс.

ССРО Жоғарғы Советінің алдағы бола-йын деп отырған сайлауына байланысты, астық тасушы колхозшылар арасында көпшілік-еңбек жұмыстары кеңінен өрістетілісін. Олардың соңғы хабарлармен танысы болуын, сайлау ережелерін мұқият түрде үйренулеріне, газет, журналдармен қамтамасыз етілуіне ерекше назар аударылып отырылуға тиіс.

Түпкірдегі пункттерден астықты темір жол бойындағы дайындау орындарына тасу жұмысының мемлекеттік зор маңызы бар. Сондықтан да бұл маңызды жұмысты ойдағыдай жүргізуге партия, совет және көсемол ұйымдары басшыларының назары түгелдей дерлік аударылатын болсын. Түпкірдегі пункттерден астық тасу жұмысын шын мәнінде ССРО Жоғарғы Советінің сайлауы хұрметіндегі социалистік жарыс талаптарына сай ұйымдастырайық!

Комиссары В. М. Молотов, ССРОның Ұлы Британиядағы Елшісі Ф. Т. Гусев, Сыртқы Істер Министрінің Тұрақты Орынбасары А. Кадоган мырза және Ұлы Британия Елшісі А. Керр мырза қатысты.

Ч. Болен мырзалар және басқалары болды.

Қонақасыда Советтер Одағы жағынан В. М. Молотов, А. Н. Микоян, А. А. Жданов, Л. М. Калятович, Л. П. Берия, Г. М. Маленков, Н. С. Хрушев, Н. А. Вознесенский, А. Н. Косыгин, Н. А. Булганин, Флот адмиралы Н. Г. Кузнецов, В. Н. Меркулов, А. Я. Вышинский, В. Г. Локанозов, А. Д. Крутиков, армия генералы А. П. Антонов, ССРОның Ұлы Британиядағы Елшісі Ф. Т. Гусев, В. В. Кузнецов, Г. М. Попов және басқалар болды.

Қонақасы достық жағдайда өтті (ТАСС).

Х А Б А Р

ССРО Халық Комиссарлары Советі демалыс күнін 1945 жылғы 30 декабрьдегі жексенбі күнінен 1946 жылғы 1 январьдағы сейсембі күніне ауыстыруға қаулы өтті.

Ұлттық және тұрмыстық жағдайларға

байланысты жұма күні демалыс болатын одақтас және автономиялы республикаларда 1945 жылғы 28 декабрьдегі демалыс күні орнына, 1946 жылғы 1 январь демалыс күні болып есептелсін.

ларға жүріп кетті. Олар сайлаушылар арасында көпшілік-түсінік жұмысын барған сайын өрістетуге үшін ауыл-деревнядағы коммунистер мен үгітшілерге қолма-қол көрсетпек. Партия және совет белсенділері оқу үйлерінде және колхоз клубтарында Сталинді Конституция, советтік сайлау тәртібі, тағы басқа сайлау алдындағы тақырыптар жөнінде лекциялар оқытып Партия және совет белсенділерінің жұмысына ауданып партия комитетінің үгіт-тәрбиәт бөлімі күнбе-күн басшылық жасап отырады.

САЙЛАУ КОМИССИЯЛАРЫ БЕКІТІЛДІ

Ленин ауданында 32-сайлау учаскесі құрылды. Мұнда учаскелік комиссиялары бекітілді.

Явленка сайлау учаскесінде Учаскелік сайлау комиссиясының претседателі болып, аудандық соғыс комиссарияты кол-лективінен Смирнов жолдас, оның орынба-сарлығына Лкушев жолдас бекітілді.

98-Покровский сайлау учаскесінің претседателдігіне «Путь к социализму» кол-хозының коммунистік ұйымынан Трунин, оның орынбасарлығына Покровский селпо-сы жұмысшылары мен қызметкерінің кол-лективінен Юшко жолдас бекітілді.

Сайлаушы нені білуі керек

« ССР Одағы Жоғарғы Советінің сай-лауы туралы Ереженің » 18-статьясына сәйкес, еңбекшілер депутаттарының Со-веті сайлау күнінен 30 күн бұрын 10 ян-варға дейін сайлау учаскелері мен Совет-тер үйінде сайлаушылардың тізімін іліп-коюға тиіс. Әрбір сайлаушыға сайлау тізі-мімен толық танысып, хабарлас болуына, сонымен қатар, тізімде кеткен хателіктер-ді уақытында жөндеп өзгеріс енгізулеріне мүмкіншілік туғызуы керек.

Сайлау құқынан айырылып сотта-лып кеткендерден басқасы жасы 18ге-толған ССРдың әрбір азаматы оның бір-орында тұрғылықты я болмаса уақытша-тұрғанлығына қарамастан жергілікті же-ріндегі сайлау учаскесіндегі сайлаушы-лар тізіміне жазылады. Тіпті сот үкімі-тартқызған жазаны өтуге жақын жүрген-сайлау құқынан айырылмаған тұтқын-орындарда жатпайтын адамдар да сайлау-шылар тізіміне енгізіледі. Сонымен бірге-сайлаушылар тізіміне тұтқын орнында-ұсталмаған тек бақылауға жүрген сай-лау құқынан айырылмаған адамдар да-кіргізіледі.

Сайлаушылар тізімі әрбір сайлау учас-кесінде алфавит тәртібінде жазылып қой-ылады. Бұл тізімде сайлаушылардың өке-лінің аттары, өсімдері, жастары, тұр-ғылықты жерлері толық көрсетілуге тиіс-ті. Сайлау тізімдеріне еңбекшілер депу-таттары советі атқару комитеттерінің претседательдері мен секретарылары қол-қояғы тиіс. Сайлаушы бірден артық сай-лау тізіміне жазылуға тиісті емес.

Оршенико, Ленин атындағы Орта мектеп-тің үгітшісі Төлінов жолдас бұл үгіт-жұ-мыстарын ауыл шаруашылығының міндет-тері мен байланыстыра жүргізуде. Совхоз, МТС жұмысшылары мен колхозшылар-сайлау хұрметіне социалистік жарысқа-түсіп, мал шаруашылығын өркендету, қалды қыстан күйлі шығару, көктемгі

Комсомол мүш-л-рі сайлаушылар арасында

Двигательдер жасайтын завод жанын-дағы комсомол ұйымының секретарі Гор-ковский жолдас тілшімізбен әңгімелескен-ге мынаны айтты:

—Облысымызда ССРО Жоғарғы Советі-нің сайлауына әзірлік жұмыстары өріс-ала бастағанда, заводтың комсомол коми-теті сайлаушылар арасында үгіт-көпшілік-жұмысын жүргізу үшін үгітшілер тобын-құрып, оның қатарына 38 комсомол мү-шесін және көптеген жас жұмысшыларын-тартты. Үгітшілер тобын басқару ісі-Трудинова жолдасқа тапсырылды.

Үгіт жұмысын жүргізу жөніндегі нұс-қау кеңестен кейін үгітшілер өздері бе-кітілген 13-сайлау учаскесінің сайлау-

Ауданның партия, совет, комсомол, ко-гам ұйымдары сайлауға әзірлік жұмыс-тарын барған сайын кеңінен өрістетуге бе-руге міндетті. Сайлауға әзірлік—кезек-күттірмейтін жұмыс.

И. В. КЛОБУК.

ҚЛКЖО Октябрь аудандық комитетінің-секретарі.

шылары арасында үгіт-көпшілік жұмы-сын жүргізе бастады.

Жүзбаев, Сапрыгина және Семенова-сыяқты үгітшілердің өткізген әрбір әңгі-месі өте қызықты болып өтеді. Үгітшілер-әңгіме үстінде сайлаушылардың қойған-сұрақтарына тиісті жауап беріп отыра-ды.

—Бұл сайлауға,—дейді Горковский-жолдас, —заводымыздың бірсыпыра жас-жұмысшылары тұңғыш рет қатысқалы-отыр. Қазір жас сайлаушылар арасында-сайлауға әзірлік жұмыстары кеңінен-өріс алды. Жас сайлаушылар арасында-жұмыс жүргізуге бөлінген 40 үгітші-үнемі жас сайлаушылар арасында әңгі-мелер өткізіп, баяндамалар жасайды.

үшін маңызы өте зор екендегі жұртшы-лыққа түсінікті. Сондықтан да сайлаушы-лар тізіміне барлық сайлаушыларды кір-гізіп, олардың өкелерінің аттарын, өсім-дерін, тұрғылықты жерлерін дұрыс, хате-сіз, толық көрсету өте керек. Егер сай-лау күні дауыс берер алдында сайлаушы-лар тізімінде ниненің жасуындай хателік-кетелік болса, ол дауыс берер де үлкен-кедергілік жасайды.

Әрбір сайлаушы сайлаушылар тізімін-де сайлаушылардың өкелерінің аттарын, өсімдерін не болмаса сайлау құқынан-айырылған адамдарды дұрыс жазбай хате-ліктер жібергендігін сезген болса, дер-кезінде осы тізімді сайлаушылар депутат-тарының советіне арыз етуге тиісті. Бұл-арыздарды ауыз жүзінде және хат жүзін-де атқару комитетінің советі мен учаске-лік сайлау комиссиясы қабылдайды. Егер-арыз учаскелік сайлау комиссиясына түс-кен болса, ол дер кезінде бұл тізімді жа-рияланған советке анықтау үшін жібере-ді

Советке өзіне түскен әрбір арызды қы-ласты түрде анықтап қарап, сайлаушы-лар тізімінде дұрыс жазылмаған арыз бе-рушілердің өкелерінің аттары мен өсімде-рі және сонымен қатар арыз берушілер-өз жолдастарының, туған-туысқандары-ның тұрғылықты үй-адрестері, өсімдері, өкелерінің аттары хате жазылғандықта

рына белсене қатысып, сайлау алд-ғы үгітті колхоз өндірісімен байла-нда. Комсомол мүшелері колхозш-арасында сайлау хұрметіне ұйымда-рылған социалистік жарысты пәрмен-өрістетуге үшін күш жұмсауда.

КОЛХОЗШЫЛАРДЫҢ ТІЛЕГІ

Мамлют ауданының колхозшы шар-ры сайлау хұрметіне ұйымдастыры-социалистік жарыста зор белсенділік-сетуде. Олар мал қыстату, төл алуға-лену, көктемгі өсіске дайындалу жұм-рын үлгілі аяқтау үшін күш жұмсау-Қазір сайлауға әзірлік науқаны-өріс алды. Аудан үгітшілері сайла-ларға сайлау заңын үйретіп жүр.

Аудан жастары колхозшылардың ө-зор белсенділігін қолдай, оларға-нап ойын-сауық кештерін өткізуде-рақ, аудан колхоздарында кино-сурет-көрсетілімдейді. Ауданда небары жа-кино аппараты бар. Ол үнемі аудан-талығында болаты. Ал, колхозшы-жыл бойына бірде-бір кино көрген е-Колхозшылар аудандық ұйымдардан-хозна кино-суреттер көрсету ісінің жа-қойылуын тілейді. Бұл—орыады тілеі

Н. САДОВСКИЙ

рын қоса хабарласа, оны да дер кез-дұрыстауы жөн.

Еңбекшілер депутаттары советінің а-ру комитеті түскен арыздарды үш-ішінде қарап жауабын беруге мінде-Осыдан кейін еңбекшілер депутаттары-атқару комитеті осы арызға сүйені-рып, сайлаушылар тізіміне өзгерістер-гізуі міндетті. Не болмаса арыз беруп-оның берген арызынан бас тартқанды-жөнінде куәлік қағазың беруі керек. Е-арыз беруші еңбекшілер депутаттары е-тінің берген жауабына қанағаттанба-оның халық сотына арыз беруіне е-бар.

Бұл арыз үш күн ішінде арыз бері-және советтің өкілі қатысқан сотт-ашық мәжілісінде қаралып, тексеріліп, тездікпен арыз берушіге және советке-нің қаулысын хабарлайды.

Халық сотының қаулысы тұжырым-Егер сайлаушы сайлаушылар тізімін-жарияланған күннен сайлау күні ара-ғындағы мерзімдерде бір орында өкіл-орынға көшкендей болса, ол уақытта-лаушы тұрғылықты жеріндегі еңбекші-депутаттары советінен «дауыс беруге і-зо жөніндегі куәлікті» алуы тиіс.

Сайлаушы жаңа көшіп келген жерін-гі сайлау тізіміне осы куәлікті көрсет-мен бірге өзінің жеке басының куәлі-тапсырғаннан кейін енгізіледі

Облыстық комсомол комитетінің пленумы

қында ҚЛКЖО облыстық комитетінің пленумы болып өтті. Пленумға аудан комсомол комитеттерінің секретарьлары, Пленумда ҚЛКЖО облыстық комитетінің секретарі Попов жолдас «СССР Жоғарғы Советінің сайлауына әзір байланысты жастардың міндеттері де ВЛКЖО Орталық Комитетінің XIV мының қаулысын орындау шарала туралы баяндама жасады.

Облысымыздың комсомол ұйымдары, і баяндамашы, — ВЛКЖО Орталық Комитетінің XIV пленумының қаулысын дауға зор белсенділікпен кірісті. Көп комсомол ұйымдары XIV пленумының қосын оқып, үйрену жұмыстарын дастырды.

Р Одағы Жоғарғы Советінің сайлауында табыстармен қарсы алуда мол ұйымдарының алдында да аса міндеттер тұр. Облысымыздың бірсы-комсомол ұйымдары бұл міндеттерді неғізінен орындап шығу үшін күш аудара. 328 комсомол мүшесі және оларда жоқ жастардан 407 адам елдік сайлау комиссияларының мүшесі болып белгіленді. Ал, 2,5 мыңдай комсомол мүшелері сайлаушылар арасында үгітші болып істейді. Үгіт-көшімшілік жасы Полудень, Приешім, Көнжухов, бр, Темір жол аудандарында ойдағы жүргізіліп келеді.

мудень ауданында 211 комсомол мүшесі үгітші болып істейді. Олар әрбір үйге бөлінген. Үгітшілер сайлаушылар арасында үгіт-көшімшілікпен қатар, олардың өндірістік белсенділігін арттыру

Ново-Георгиев сайлау учаскесінің шісі Галаганова, Ново-Бытовскі сайлау учаскесінің үгітшісі Ильина жолдасы өңіраралық сайлаушылар арасында 10 реттен өңірімізге өткізді. Ал, аудан комсомол комитеті сайлау ережесін п, үйрету жөнінде 35 үйірме ұйым қырып, 530 жас сайлаушыны қамты

решим ауданындағы «Путь Октя», Совет ауданындағы «Баян» Октя ауданындағы «Юпитер», Соколов ауданындағы «Путь Сталина» колхоздарындағы бастауыш комсомол ұйымдарында, босандыруда көп жұмыстар істеді. ың нәтижесінде учаске орталықтары си-психат, үгіт-көшімшілік жұмыстары н орталығына айналды.

Италиямен, Румыниямен, Болгариямен, Венгриямен және Финляндиямен Бітім Шарттарын дайындау туралы

Советтер Одағының, Америка Күрама Штаттары мен Ұлы Британия Сыртқы Істер Министрлерінің Москвадағы мәслихаты мынадай қарар қабылдады:

«Советтік Социалистік Республикалар Одағының, Ұлы Британия мен Күрама Штаттарының үкіметтері өздерінің келісім жасағандығын және Франция мен Кытай үкіметтерінен бітім шарттарын дайындау мына төмендегідей тәртібі туралы келісімге қосылуды өтінгендігіне мәлім дейді:

1. Егер тізе бүгу шарттарына қол қойған елдерге тікелей қатысы бар мәселелер жөнінде кеңестің басқа мүшелерінің шақыруы бойынша Кеңеске қатысу туралы бұл Кеңес қарар қабылдамайтын болса және әзірше қабылдамаған болса, онда Сыртқы Істер Министрлері кеңесінің Италиямен, Румыниямен, Болгариямен, Венгриямен және Финляндиямен бітім шарттарын жасауын Кеңестің тізе бүгу шарттарына қол қойған елдер болып есептеледі немесе Сыртқы Істер Министрлерінің Кеңесін құру туралы Берлин Конференциясында жасалған шарттарға сәйкес, тізе бүгу шарттарына қол қойған елдер ретінде саналатын мүшелері ғана қатысады. Яғни:

А). Италиямен бітім шартын Ұлы Британияның, Күрама Штаттарының Советтер Одағы мен Францияның Сыртқы Істер Министрлері жазып шығарады;

Б). Румыниямен, Болгариямен және Венгриямен бітім шарттарын — Советтер Одағының, Күрама Штаттары мен Ұлы Британияның Сыртқы Істер Министрлері жазып шығарады;

С). Финляндиямен бітім шартын Советтер Одағы мен Ұлы Британияның Сыртқы Істер Министрлері жазып шығарады.

Сыртқы Істер Министрлерінің Орынбасарлары Сыртқы Істер Министрлері Кеңесінің Лондонда болған бірінші сессиясында талқыланған мәселелер жайында жасалған келісім негізінде Лондонда өздерінің жұмыстарын дереу қайтадан қалпына келтіреді.

2. Осы жобалардың бәрін әзірлеу ісі аяқталған кезде, Кеңес Италиямен, Румыниямен, Болгариямен, Венгриямен және Финляндиямен бітім шарттарын талқылау жөнінде конференция шақырады. Конференция Сыртқы Істер Министрлері Кеңесінің бес мүшесінен, сол сияқты Біріккен

Нюрнбергде немістердің басты-басты соғыс қылмыстыларына сот

12 декабрьдегі таңертеңгі мәжіліс

(Басы газетіміздің 253 санында).

Розенберг өзінің хатына баяндама қоса жіберген. Заукальдің жұмысшы «жүйе» әу әдісін» көрсететін бұл баяндамада неміс полицейскийлерінің көп уақытта халқы Германияға жұмысқа «барудан» бас тартқан деревняларды өртегені айтылған. «25 жұмысшы жіберуге бұйрық алынғанда, — делінген баяндамада, — еңкім шақырғанға келмеді. Ересек адамдардың бәрі қашты. Мұнан кейін, герман полициясы келіп, қашқан адамдардың үйлерін өртей бастады. Екі ай бойына жауып болмай, қурап тұрғандықтан, дереу үлесен өрт шықты. Оның үстіне, жыйналған астық қоймаларға салынған еді. Не болғанын өзіңіз байқарсыз. Өрт шыққан жерге келген адамдардың өртті сөндіруге тыйым салынды. Полиция өртеу жүргізіп келген адамдары сабап тұтқынға алды. Бұл кезде полицейскийлер басқа үйлерді өртеуде болды». Мұнан кейін баяндамада басқа деревняларда (деревнялардың аттарына қарағанда, оқығға, Белоруссияда болса керек) полиция, кейін ретінде, қарттарды, кемпірлерді, балаларды тұтқынға алғаны, егер жұмысқа жарамды адамдар Германияға жұмысқа бармаса, көпіндегі адамдарды атқа болғаны айтылған.

Айыптаушы Дод «жұмысшы күнін жыйнау адамдары рахымсыздықпен ән есебінде аулаушылыққа ұласқанын көрсететін жаңа документтер оқыды. Мұндай адамдарды аулағанда немістердің көздеген адамдары ғана емес, олардың ата-аналары, балалары, ел түгіл, жамаағайындары да сұранып қуғынға ұшыратылған. Оларды өлтіре сабаған, тұтқынға алған, атып өлтірген. Бұл жөнінде гитлершілдер орта ғасырдағы құл сау-агерлерінен әлде қайда асып түсті. Тұтас деревнялар азық-түлік қорларымен бірге өртелгендіктен, тұтас аудандардың халқы аштықтан, суықтан қырылатын халге жеткізілді. Айыптаушы немістердің бір үлкен документін дәлелге келтірді. Бұл документте фашистердің құлдарды аң есебінде қудалауы салдарынан тұтас аудандар мен округтер құлазып қалған, олардың халқы бөгеліп қанып кеткен, елді жерлер жермен жексен етілген. Айыптаушы айыпкерлер Розенбергтің, әсіресе, Заукальдің мұның бәрін біліп қана қоймай, мұндай рахымсыз шараларды қолдануға өздері басшылық еткенін дәлелдеді. Дод сотқа фашист жетекшілердің бірі — Пауль Рааб деген адамның айыпкер Розенбергке жазған хатын дәлелге келтірді. Бұл хатында Рааб жү-

нольде жүргізген тазарту әрекетінің нәтижесінде 115 мың гектардай құнарлы жер бос қалғаны, өйткені, бұл ауданда ошқандай ел жоқ, деревнялар жермен жексен етілгені» айтылған.

Мұнан кейін айыптаушы гитлершілдердің батыста — Францияда, Белгияда, Голландияда да жұмысшы күшін осындай жолмен жыйнағанын айтты. Жұмысшы күшін күшпен айдап өкету нәтижесінде Германияның тек өзінің өнеркәсібінде 14 ұлттан 7 миллионнан аса шет елдік жұмысшы жұмыс істеген. Олардың бәрі дерлік Германияға күшпен айдап әкелінген, іс жүзінде немістердің құлы болған. 5 миллион жұмысшыдан небәрі 200 мыңға жетпейтін адам еркімен келген документтерінің бірінде Заукальдің өзі де мойындаған. Басқаларының бәрі Германияға күшпен әкелінген.

Тағы да бірнеше документтер мысалға келтіріп, айыптаушы Германияға күшпен айдап алынған адамдарға неше түрлі ауандық істелгенін дәлелдеді. Гитлершіл полицейскийлер, ол түгіл тіпті, көрнекті чиновниктер еректер мен әйелдерді сабаған, қыздарды маскаралаған. Германияда, ауырып, жұмысқа жарампаған «шығыс жұмысшыларына» гитлершілдердің жантүршігерлік жауыздықпен азап көрсеткенін Дод атап көрсетті. Оларды мал тасыйтын вагондарға, көп уақытта малмен бірге, қамап, көрі қайыратын болған.

Сұранып, тіпті, адам нағызсыз болып, көрінсе де, дейді Дод бұл вагондарда ауру балалар жолда өлген адамдармен, бұл адамдарды бір станцияға тастап кеткенге дейін бірге жататын болған.

Айыптаушы 1942 жылғы 30 сентябрьте Розенбергтің министрлігінде жазылған мемора аралық есептен үзінді оқыды. Бұл есепте шығысқа қайтарылған жұмысшыларды алып келе жатқан поезд сипатталған. Бұл поездарда туған балаларды немістер терзетін лақтырып тастағанын бұл документте гитлершілдердің өздері айтқан. Үлкен адамдардың өліктерін де лақтырып тастай берген. 1942 жылғы июльде айыпкер Заукаль қол қойған декрет гитлершілдердің шет елдік жұмысшыларға ауандық істелгеніне тағы бір дәлел. Декретте, басқа жағдайлармен, бірге, бұл поездардың вагондары жылытылмағаны, ол вагондарда тезере, деректе отыратын орындар болмағаны айтылған.

Бұл документтерді Трибуналға екі мәсатпен талсырып, отырмын, — дейді айыптаушы. — Біріншіден, айғақтарды анық-

патқан ең аз дегендегі тамақ мөлшерінен де мың калори кем алып келді. Олардың сыртқы киімі болмады, сондықтан суық және жауынды күндерде олар көрне жамылып жүрді. Олардың аяқ киімі болмады, көп жұмысшылар жұмысқа қысты күні де лажсыздан жалғыз аяқ барып жүрді. Бұл жұмысшылар орналасқан үйлер өте лас болды. Мұның нәтижесінде ауру-науқас өте көбейді. Әсіресе туберкулез ауруы өте көп болды. Көп адамдар сүзекпен ауырды. Үй жағдайының нашарлығынан, тамақтың нашарлығынан және азығынан, шаршағандықтан, жеткілікті дем ала алмағандықтан жұмысшылар шыбындай қырылды. Тазалықтың жоқтығынан шығыс жұмысшыларының бәрі дерлік қатыр болды. Жұмысшылар ауру болсын, сау болсын, оған қарамастан жұмысқа баруға міндетті болып өйткені дәрігерлер лагерлерге бармайтын. 1943 жылғы мағтта әуе шабуылдарының басталуына байланысты Крупптың лагерлерінде жағдай оған сайып нашарлады. Су жеткізу екі апта бойына мүлде тоқталды. Ауруларға арналған барақ сау адам тұруға да жарампады. Жауын жауғанда барақтың бұрыштарының бәрінен су сарғалайтын болды. Ондағы аурулар еш уақытта жазылмады».

Мұнан кейін доктор Эгер 1944 жылдың басында соғыс тұтқындарының лагерьлерінде байқағандарын айтқан «Бұл лагерлердегі жағдай, — дейді Эгер — 1942 жылы шығыс жұмысшыларына аталған лагерлердегіден де нашар еді. Бұл

лагерьлерде дәрігердің жәрдем болмады. Соғыс тұтқындарына арналған лагерлердің жайып бақылап тұруға міндетті қарулы күштер коммандованнесінің дінәсінан осындай адам төзбестік жағдай туды. Бомбалаудан бұл лагерлер қырағаннан кейін, ондағы адамдар көлденеңі алты, ұзыны сегіз фут ит қораларына қамалды».

Өзінің жауабының қорытындысында доктор Эгер Крупптың заводтары жанында болған тағы бір лагердің жағдайын суреттеді. Бұл лагерьде Италияның соғыс тұтқындары қамалған. Италиялар әкелгеннен кейін, әуе шабуылы кезінде қырылған бұл лагерьге, Крупп заводтарына жұмыс істеу үшін 600 еврей әйелдерін әкелді. «Олардың екі аптадай кейін тұңғыш рет көрген дәрігері мен болдым, — дейді Эгер, — Олардың бәрі қатты науқас болды, бірсыпырасының ашық жаралары бар екен. Бірақ оларды жарақатың байлайтын шүберек те болмаған. Олар жалаң аяқ жүрген. Киім дегенде үстін жабатын қапшықтары болған. Лагерь тікенекті сымдармен қоршалған, оны ОС отрядтары күзетіп тұрған. Лагерьде тамақ өте аз және өте нашар болған. Адамдар бұрынғы барактардың сырғаған орындарында тұрған, бұл адамдарға жауыннан, желден ошқандай баспана бола алмаған. Көп адамдар туберкулез, қан тыпшақ, емдеуге келмейтін сылтамақ ауруларына шалдыққан. Оның үстіне бәрі де әбден шаршап, әлсіреген».

12 декабрьдегі таңертеңгі мәжіліс осы документті оқумен аяқталды.

13 декабрьдегі таңертеңгі мәжіліс

НЮРНБЕРГ, 13 декабрь. (ТАСС). 13 декабрьде Трибуналдың таңертеңгі мәжілісінде айыптаушы Дод фашист қаскүномдердің халықаралық ережелер мен шарттарды бұзып, шет ел жұмысшыларын немістердің соғыс кәсіпорындарында, бекіністер салу жұмыстарына, және ауыл шаруашылығында пайдаланғаны туралы мәселеге қайтып оралды. Гитлердің жұмысшы күшін пайдалану жөніндегі өкілі айыпкер Заукальдің жауабын және Германияның қару-жарақ министрлігінің архивінен табылған көп документтерді дәлелге келтіріп, айыптаушы айыпкерлердің —бұрынғы қару-жарақ министрі Шпеердің, Гитлердің Голландиядағы бұрынғы наместнигі Зейсс-Инкварттың және Польшадағы гитлершіл жетек Франктің қазіргі заманда құл-неленуді туғызуға белсеніп қатысқанын көрсетті. Заукаль өзінің нұсқауы бойынша, Зейсс-Инкварт Германияның соғыс өнеркәсібі үшін Голландияда күшпен жұмысшылар жіберіп тұрғанын мойындады.

лар, болмашы «жазығы» байқалса-ақ, соғыс тұтқындарын өлімше етіп сабайтын болған. Ашыққан соғыс тұтқындарының бір тілім нан немесе шикі картоптауып жеуге әрекеттенуі оларды сабауға үнемі сылтау болып отырған.

Айыптаушы Дод айыпкер Шпеердің және Заукальдің шет ел жұмысшыларына ауандық істелгенін, олар үшін қасақана ауыр жағдай туғызғанын, мұның нәтижесінде, сол мың шет ел жұмысшылары жүдеудіктен және өртүрлі аурулардан өлгенін көрсетті.

10 минут демалыстан кейін айыптаушы Дод Трибуналға фашистердің тұтқын лагерлерін қалай пайдаланғаны туралы документтер талсырды. Айыптаушы Германиядағы тұтқын лагерлері гитлершілдердің өкмет тәртібінің құралы болғанын, бұл лагерлердің көмегімен гитлершілдер өздерінің өкмет билігін нығайтқанын, неміс халқы өздерінің идеологиясын қабылдауға көндіргенін, айтты. Одақтас елдердің халықтарына қарсы қыл-

а берілмей келеді. Бүдешний атындағы колхозда 16 үгітші бар. Олардың 10 комсомол мүшесі. Бастауыш комсомол ұйымы тапсырманың орындалуын қадағалап отырмағандықтан кейбір үгітшілер сайтаушылар арасына мүдде бармай қойған.

Попов жолдас сайлауға әзірлікте кезектен біріктар көпшіліктерді айта келіп, облыстың барлық комсомол ұйымдарын бұл көпшіліктерді іс үстінде жойып, сайлау алындағы үгіт-көпшілік, ұйымдастыру жұмыстарын бүгінгі таңдағы міндеттер дәрежесінде жүргізуге шақырды.

Баяндама бойынша 17 адам жарысөз сөйледі. Олар сайлаушылар арасындағы үгіт-көпшілік, ұйымдастыру жұмыстарын кеңінен өрістетуге, әсіресе жас сайлаушылар арасындағы жұмыс туралы толық пікір алысты. Пленумға қатысушылар сайлауға әзірлікте комсомол ұйымдарына напшар басшылық жасап отырғаны үшін облыстық комсомол комитетінің қызметкерлерін қатты сыңға алды.

—Біздің аудан,—деді ҚМЖО Октябрь аудандық комитетінің секретарі Клобух жолдас,—облыс орталығынан алыс жерде болғандықтан бізде облыстық комсомол комитетінің қызметшілері өте тирек келеді, жұмысқа нақтылы басшылық етіп отырмайды. Бізде, сайлау Ережесі мен Сталиндік Конституция басылған кітаптар жеткіліксіз. Бұл жөнінде де бізге ешбір көмек көрсетілмей келеді.

Пленум қаралған мәселе бойынша тиісті қаулы қабылдады.

Пленум ҚМЖО облыстық комитетінің бюро мүшелері етіп, Константинов, Ларькина, Галиев, Нунса жолдастарды бекітті.

ЖАҢА ЖЫЛҒА ТARTY ӘЗІРЛЕУДЕ

Петропавлдағы өнеркәсіп орындары жылдық тапсырманы мерзімінен бұрын орындап, Отанымызға жаңа жылдық тартулар әзірлеуде. Нап комбинатының коллективі жаңа жылға дейін жоспардан тыс 3 мың сомның тұрғы тәтті тағамдарын өндіріп шығарады.

Темекі фабрикасы жоғарғы сапалы темекі өндіру ісін игерді. Мұнда жаңа жылға дейін 1600 жәшік жоғарғы сапалы темекі өндірілді. Фабрика барлығы жоспардан тыс 45-мың сомның темекісін өндіреді.

Белорус Советтік Социалистік Республикасының, Бразилияның, Грецияның, Голландияның, Индияның, Канаданың, Жаңа Зеландияның, Норвегияның, Польшаның, Украин Советтік Социалистік Республикасының, Чехословакияның, Эфиопияның, Югославияның, Оңтүстік Африка Одағының өкілдерінен құралады.

Конференция 1946 жылғы 1 майдан кешкітірілмей шақырылады.

3. Конференцияның жұмысы аяқталып, оның рекомендацияларын қарағанын кейін Италиямен, Румыниямен, Болгариямен, Венгриямен және Финляндиямен уақытша бітім шарттарына қол қойған мемлекеттер және Италиямен бітім шартын жасау жайында уақытша бітім шарттарына қол қойған одақтас мемлекеттерге теңелген Франция, тиісінше бітім шарттарының түпкілікті сөздерін жазады.

4. Осы жолмен жазылған тиісті бітім шарттарының түпкілікті сөздеріне конференцияға өкіл жіберген және сол жау-мемлекетке қарсы соғыс жағдайында болған мемлекеттердің өкілдері қол қояды.

Бұдан соң тиісті бітім шарттарының сөздері осы жау мемлекеттер соғыс жағдайында болған басқа да Біріккен Ұлттарға тапсырылады.

5. Бітім шарттары оларды тиісті уақытша бітім шарттарына қол қойған одақтас мемлекеттер, сол сияқты Италия жайында оларға теңелген Франция бекіткеннен кейін дереу күшіне кіреді.

Сол сияқты бітім шарттары тиісті жау мемлекеттердің бекітуіне жатады.

Басқа мәселелер жөніндегі кеңіс сөздер достық рухта өтіп жатыр және конференцияның барлық жұмысын қамтитын мәлімдеме бір-екі күн ішінде жарияланады деген үміт бар.

Австралия парламентін шұқыу жағында

ВЕНА, 16 декабрь. (ТАСС). Вена радиосының хабары бойынша, бүгін көпшілік те уақытша үкімет қайта сайланған. Австралия парламентін 19 декабрьде шақыру туралы қарар қабылдаған.

Инд-Қытайдағы ұрыстар

ДЕЛИ, 16 декабрь. (ТАСС). Индо-Қытайда Делат қаласының солтүстік жағында 60 километр жерде француз әскерлері мен жергілікті халық-аннамиттер ұрыстары арасында кескілескен ұрыстар болып жатқандығын Дели радиосы хабар етті. Француз командованиесінің тілегі бойынша, бұл ауданға Англияның «Сиит-файр» типтес үш самолёті жіберілген. Олар шоғырланған аннамиттерге еселен бомба жаудырған.

тың бұқпантай қарсылығы басталған кезде мен тағы да тұтқынға алуға, конфискалауға, атамдары жұмысшы лагерлеріне жөнелтуге кірістім. Жұмысқа жіберілген бір топ адам біраз уақыттан кейін сақшыларды ұрып жығып, қашып кетті. Мен тағы да өте қатал шаралар қолдану керек деп талтым. Қашқындардың үйлері өртеді. Хатының алғында Рааб оның жұмысқа баруға бас тартқан адамдарды жазалау әдістері Василь көведідегі округтік комиссарға және Кневтегі бас комиссарға мәлім болуымен бірге, олар мұны мақұлдағанын айтқан. Айыпкерлер Заукедь мен Розенбергтің де бұл шараларды білгені және мақұлдағаны күмәнсіз.

Қасіргі заманның күл иеленушілерінің үстемдігіне халықтың қарсылығы неғұрлым күшейген сайын, адамдары аң есебінде аулауға жіберілген күнтер де арта берген. Полициядан, армиядан және әртүрлі көмекші бөлімдерден тыс бұған Гитлердің сақшы отрядтары да жіберілген. Айыптаушы СС бөлімдеріне және хауіпсіздік комиссиясына берілген өте құпия бұйрықты жариялады. 1943 жылғы 19 мартта шығарылған бұл бұйрықта былай делінген: «Жұмысшы көчторларының және тиісті жұмысшы жыйнау комиссияларының белсенділігін неғұрлым көп көлемде қолдау керек. Күш қолдануға тура келетін түрі бар. Деревяларды тіңткенде, қажет болған реттерде бүкіл деревяны өртеу керек. Барлық халық күшпен комиссардың қарамағына жөнелту керек».

Трибунал председателінің ұсынуы бойынша, айыптаушы бұл бұйрықтың мынадай параграфын мысалға келтірді: «Бұлай былай балалары атпау тәртіп ретінде қолданылу керек». Бұл параграф Гитлердің бандиттердің «күш қолдану» деген сөзді қалай түсінгенін көрсетеді.

Айыптаушы Дод бұл жантүршігерлік шаралардың қолданылуын айыпкерлердің білгені және бұл шаралар айыпкер Розенбергтің тікелей бұйрық бойынша мақұлдауымен жүргізілгенін тағы да атып көрсетіп, 1943 жылғы 30 июньда Житомирде болған мемлекет туралы күшіне есепті жариялады. Бұл мәлімдеме Розенберг қатысқан. Оған бас комиссар Лейзер жұмысшы күшін тек күш жұмсау қолымен, өте қатал шаралар қолдана отырып «жыйнауға» тура келетінін айтқан.

Бұл шаралардың салдарынан, басып алынған аудандардың шаруашылығы толық бүлінген. Дод 1943 жылғы 28 июльде Розенбергтің ең жақын көмекшілерінің бірі—Риккоге жіберілген мәліметті жариялады. Бұл мәліметте «СС отрядтары мен полицияның 1942 жылғы

құпия кейінгі документтер, құлдыққа түсірілген жұмысшылардың азабы Германияға барғаннан кейін аяқталмағанын сипаттайды. Германияда бұл жұмысшылар жолдағыдай ауыр жағдайға түсірілген. Гитлердің қасумендер жұмысшылардың денсаулығымен, өмірімен есептеспей, олардың барлық күшін сарқа пайдалануы ғана көздеген.

—Айыпкер Шпеер.—дейді онан кейін Дод.—күшті және қаталдықты өндіріс тің құралы ретінде дөріштеген. Орталық жоспарлау комиссиясының мәжілісінде Шпеер ауру жұмысшыларды, қыдырымпаздар, деп атап, оларды тұтқын лагерлеріне қамау үшін барлық шараларды қолданыпты бідірген. Сол комиссияның Шпеер басқарған мәжілісінде Фельдмаршал Милх онан да асып түсіп, бұл «қыдырымпаздардың» тізімдерін «Гиммлердің айымайтын берік қолыға тапсыру керек екенін көрсеткен. Шет ел жұмысшылары жөнінде қолданылған жауыздық әдістер.—дейді Дод.—іс жүзінде гитлершілдердің—өздері айтқаншағыдан әлдеқайда сұрапыл болды. Жұмысшыларды тұтқын лагерлеріне қамады. Оларға ешбір тұрмыс жасалмады, жеткілікті киім берілмеді, айуандық қорлық көрсетілді, дәрігерлік жағынан жәрдем берілмеді.

Жұмысшыларға қаталық істелудің айқын мысалы ретінде айыптаушы Крупный заводтары дәлелге келтірді. Ол Крупный заводтарында шет елдік жұмысшыларға тамақ өте аз берілгенін, сондықтан олар жүдеп, жұмыс істей алмағанын айтты. Дәлел ретінде айыптаушы Крупный архивінен табылған меморандумды сотқа тапсырды. 1942 жылғы 14 мартта жазылған бұл меморандумнан айыптаушы маңдай үшін келтірді: «Сонғы бірнеше күннің ішінде біз орыстарға берілетін тамақтың өте аз екенін, сондықтан адамдар күн санап әлсіреуде деп анықтадық. Тексерге келгенде кейбір орыстар станокқа, салатын кесек металды да қолымен кетере алмайтынын көрдік. Орыс жұмысшылары жұмыс істейтін басқа жерлердің бәрінде де жағдай осындай».

Крупный кәсіп орындарында жұмыс істеген шет ел жұмысшыларының жағдайы маңдай болғанын екінші бір документте мұнда да толық сипатталған. Бұл документ—Ессендегі Крупный заводтарында жұмыс істеген шет ел жұмысшылары лагерінің бас дәрігері доктор Эгердің жазба жауабы. Эгердің жауабында былай делінген: «Шығыс жұмысшылары тұрған лагерлер тікелей сымдармен қоршалып, қатты күзетілді. Барлық адамдарға азық толуы болды. Адамдар саямаларға немесе өкі қатар сәкілерге ұйықтаты. Шығыс жұмысшыларына берілетін тамақ жеткіліксіз болды. Олар тамақты неміске ар-

нап жұмысшылар жөнелтуді бастаушылардың бірі болған. Шпеер талай рет Заукедьден шет ел жұмысшыларын жіберіп тұруды талап еткен, бұл жұмысшыларды Германияға тек күшпен әкелуге болатындығын жақсы білген.

Тек ол ғана емес, мұны фашист билестеушілердің бәрі бе біліп отырған. Айыптаушы 1944 жылғы 4 январьда Гитлердің ставксында жұмысшы күші туралы өткізілген конференцияның жазба есебін жариялады. Бұл есепті министр Ламмерс жазған. Заукедьдің баяндамасының мазмұнын жаза келіп, Ламмерс егер зорлық шаралары күшейтілсе, жұмысшы күшін жеткізуге Заукедьдің көпшілік бергені көрсеткен. Гиммлер сол жерде СС отрядтарының «жұмысшы күшін жыйнаушыларға» көмегін күшейтуге уәде берген. Сол конференцияда Шпеер өзіне соғыс өнеркәсібі үшін және Дод ұйымы үшін тағы да 1300 мың шет елдік жұмысшы берілуін талап еткен. Мұнымен бірге Шпеер, Заукедьдің «жыйнаушылары» басып алынған елдердің соғыс заводтарындағы жұмысшыларды «алуға» әрекеттенбесін, деп ескерткен. Гитлер Шпеерді қосап, Заукедьге қандай жолмен болса да керектіне жұмысшылар жеткізуді ұсынған. Конференцияның жұмысын қорыта келіп, Ламмерс: «Жұмысшы күшін пайдалану өкілі басып алынған жерлерден жаңадан кемінде 4 миллион жұмысшы табуы керек» деп жазған.

Жұмысшы күшінің қоры бірте-бірте сарқыла берген. Шпеердің сан рет қатты талап еткеніне қарамастан, Заукедь барған сайын көп керек болып отырған жұмысшыларды тез жеткісізге алмаған. Жұмысшы күшінің үнемі кемі беруіне негізгі себеп—Шпеер шет елдік жұмысшыларға жұмысты өте көп істелуге бұйрған. сондықтан, шет елдік жұмысшылар бірнеше айдың бойы жұмысқа жарамай, қатарлап шығып қала берген. Тұрмыс жағдайы өте нашар болғандықтан, шет ел жұмысшылары еңбек лагерлерінде көп өлген, бұл лагерлердің тұтқын лагерлерінен ешбір айырмасы болмаған. Шпеер соғыс заводтарының директорларынан, бекітілген салу жұмысындағы жұмысшы балалықтарының бастықтарынан қандай жолмен болса да шет ел жұмысшыларының күшін барынша сарқа пайдалануды талап еткен.

Шпеердің ұсынысы бойынша, Заукедь соғыс кәсіп орындарына ондаған мың соғыс тұтқындарын жіберген. Куәлердің жауаптарына сүйеніп отырып, айыптаушы бұл соғыс тұтқындарының сұрапыл ауыр жағдайда болғанын әшкереледі. Таяқтармен немесе резина камшылармен қаруланған гитлершіл бақылаушы

ты төтенше декрет бойынша, азамат екендігінен айырып, бұл декрет алдын ала тұтқынға алуға право берді, гестапоны адамдарды тұтқынға алуына және соттергеуін жүргізбестен тұтқында ұстауына право берді.

Куә Герхард Сигардың жазба жауабына сүйеніп, айыптаушы гитлершілдерді «үкімет билігін қолға алмастан бұрын да тұтқын лагерлерін қарсы топтарды тапсырғандықтан» деп танығанын айтты.

Мұнан кейін айыптаушы бұл тұтқын лагерлері еврейлерді қырғынға ұшыратудың бір құралы болғанын дәлелдеді.

Шапқыншылықты бастағаннан кейін гитлершілдер осы сұрапыл террор тәртібін жаулап алынған елдерде де қолданды.

Гитлершілдердің соғыс тұтқындары тұтқын лагерлеріне қамағанын дәлелде ретінде, айыптаушы Американың 3-миясы штабының 1945 жылғы 21 июльде Шлоссенбургтегі тұтқын лагерін зертеуі туралы ресми баяндамадан үзін келтірді. Бұл баяндамада 1941 жылғы Шлоссенбург лагерінде 2000 совет тұтқындарына арналған жаңа корпус құрылғаны айтылған. Бұл 2000 тұтқынның бәрі 102 адам тірі қалған. Мұнан әрі яндамада Шлоссенбургте қырғынға ұшыратылғандардың ішінде совет елінің жазаматтары және соғыс тұтқындары, сондықтан италяндар, бельгиялықтар, поляктар, чехтар, венгрлер, ағылшындар және Американың соғыс тұтқындары да қаны айтылған. Бұл лагерде өлген адамдардың тізімін жасауға мүмкіндік болған, өйткені 1938 жылы бұл лагері қырылғаннан бастап, тұтқындар азат етілгенге дейін 29 мыңдай аса тұтқын өл болса керек.

Қашуға әрекеттенген соғыс тұтқындарын, әдейі адамдарды қыруға арналған тұтқын лагеріне жөнелтіп отырған. Мұндай лагерлердің бірі Маутхаузенде болған.

Шапқыншылық соғысты ұлғайта кетірген гитлершілдер бүкіл Европада тұтқынгерлерін ашқан.

Айыптаушы Трибуналға бір үлкен таны көрсетті. Бұл картада Европада жерлерде тұтқын лагерлері болғаны селілген. Бұл лагерлердің көпшілігі манияның өзінде болған. Үлкен лагердің әрқайсысының толып жатқан бөлірі болған.

Сөзінің қорытындысында айыптаушы бұл лагерлердегі тұтқындарға қан қорлық, азап көрсетілгенін айтты.

13 декабрьдегі таңертеңгі мәжіліс осымен аяқталды.

Мауалты редакторының орынбасары
Ф. МҰХАМЕДЖАНОВ